

Mục đích của sự tu tập

Các bạn thân mến,

Đọc cuốn “*Dòng đời vô tận*” của Thầy Thích Trí Siêu, Thầy có đưa ra đại để 3 tiêu biểu về tâm linh cùng cách hành xử của con người trong xã hội:

1. Người chưa biết đạo thì luôn cho mình đúng và người kia lỗi trăm phần trăm.
2. Người bắt đầu học đạo, biết tu thì thấy cả hai bên đều có lỗi, năm mươi-năm mươi.
3. Người hiểu đạo thì thấy mình lỗi một trăm phần trăm.

Những người trong nhóm 1 luôn xem cái Ta là trung tâm của vũ trụ, có rất nhiều cái sai lầm nếu không nói là vô minh, họ rất chấp ngã, cái gì hợp ý họ thì được cho là đúng, nhưng khi trái nghịch thì gọi đó là sai. Gặp chuyện bất như ý, họ rất nhanh nổi giận, bắt lỗi người khác...gây nên nhiều phiền não.

Nhóm người thứ 2 là những người bắt đầu tu và biết chút về Đạo, họ khá hơn nhóm 1, không hoàn toàn đổ lỗi cho người khác mà cũng thấy chính mình cũng có một phần sai trái trong đó. Có thể ngay khi tình huống xảy ra, họ giận dữ, bực tức, tranh cãi...nhưng sau đó họ cũng nhận ra mình cũng có lỗi nên họ im lặng bỏ đi hay ngồi lại nói chuyện hòa nhã với nhau. Sự tu tập dừng lại để có thì giờ xét suy sẽ giúp họ có thái độ tiếp đến của tình huống, thí dụ như khi nghĩ lại thấy mình hoàn toàn đúng thì sự trách móc, giận dữ có khi càng gia tăng...Trái lại, khi thấy mình có lỗi, nghĩ sai cho người khác thì cơn giận tự nhiên sẽ được giảm xuống, ít đi rất nhiều; con nếu thấy mình hoàn toàn có lỗi thì cơn giận sẽ biến mất rất nhanh chóng và bước tiếp là đôi khi họ sẽ đến xin lỗi những người bị họ la mắng, chê trách.

Thầy gọi nhóm 3 là những người biết tu, hiểu đạo và khi có tình huống nào xảy ra, họ luôn thấy mình lỗi một trăm phần trăm. Bạn hãy để ý xem, những người này họ sống rất nhẹ nhàng, tự tại, không để ý giận hờn ai cả, họ cười nhiều hơn là hay nghiêm khắc nhắc nhở: họ hay chiêm nghiệm đến nhân duyên, nhân quả, nhìn vào bên trong mình để xem trong sinh hoạt hằng ngày mình có làm tổn thương gì đến người khác không, nếu trong đời xử tròn đầy, không bợn nhơ với tha nhân mà có thể vì sự hiểu lầm, không nhìn đúng mà họ bị người khác gây sự.

Thấy mình không lỗi mà vẫn can đảm cúi đầu xin lỗi, đó là thể hiện Phật chất trong đời, đem tuệ giác của Phật vào cuộc sống. Đôi khi cử chỉ này bị người đời gọi là ngu, nhưng với người biết tu, biết đạo, hiểu đạo thì đó là cách hành xử có trí tuệ. Trí tuệ của thế gian thường có phiền não đi kèm, nhưng ta sẽ tự tại giải thoát khi dùng trí tuệ trong đạo Phật.

Không tu tập nên thấy vàng bạc, danh lợi...chúng ta liền lóa mắt chạy theo nắm

bắt cho bằng được để mất cả đạo đức. Người có tu tập đúng đắn sẽ nhìn những thứ đó như những hạt bụi trần bấn dơ nên ra công miên mật lau chùi cái gương tâm của mình ngày thêm sạch, thêm sáng.

Tụng kinh có mục đích là chúng ta có cơ hội lãnh hội điều hay lẽ phải mà Phật truyền lại, để có được trái tim luôn rộng mở, biết thương yêu, vị tha hơn; chứ không phải để Phật chằm công mình tụng kinh nhiều, tu nhiều hay ít. Tụng đọc kinh điển là để dẹp bớt các tâm xấu uế, cắt đứt các hạt giống đem lại khổ đau chứ không phải thấy kinh điển hay quá rồi ôm tụng đọc lên xuống suốt ngày mà không ứng dụng được gì vào thực tiễn cuộc sống. Học hỏi giáo pháp, tụng đọc kinh điển, tham thiền, niệm Phật chỉ là công đoạn tẩy càn lá, đẽo vỏ cây và giác cây, mục đích là lấy được lõi cây, tức thể hiện được an vui giải thoát trong cuộc đời.

Phật luôn kêu gọi ta nên làm hành giả chứ đừng ở hoài trong khuôn khổ học giả. Dù mài Phật pháp là đã tốt lắm rồi, vì ít ra nó cũng ảnh hưởng phần nào vào đời sống tâm linh của ta, ta nhận ra điều hay lẽ phải để thấy được nẻo xấu ác...nhưng nếu chỉ học Phật pháp để dùng cho việc huyền đàm, triết lý suông, không có kinh nghiệm thực chứng thì không mang lại lợi ích thiết thực cho chính mình. Phật đưa ra thí dụ qua Kinh Người Bất Rắn rất hay, không bắt ở đầu mà nắm ở lưng hay đuôi nên sẽ bị rắn quay lại cắn. Trong các chuyện Thiền cũng có Học Giả uyên thâm là Tô Đông Pha, cống hiến cho đời biết bao là bài thơ ca ngợi Đức Phật, nhưng chỉ vì hai chữ „đánh rắm“ do Thiền Sư Phật Ấn phê vào bài thơ tuyệt vời của ông mà ông lại nổi trận lôi đình quyết tâm gặp Thiền Sư ăn thua đủ cho hả dạ.

Các bạn thân mến,

Kinh nghiệm riêng tôi thì rất là ít ỏi, không dám múa rìu qua mắt thợ, bày tỏ ra đây để mà học hỏi lẫn nhau thôi. Trong việc tu tập, học hỏi giáo lý, thực hành các giáo lý ấy, dù bạn theo tông phái nào, phương pháp thực hành nào đi nữa, ***mục đích tối hậu là phải chuyển hóa cho được những khổ đau trong tâm thức bạn***, cho nên tham dự tinh tấn thọ Bát quan trai giới, tụng kinh, ăn chay, niệm Phật, trì chú, nhập thất tịnh tâm, sống chánh niệm, tọa thiền, thiền quán, thiền định..... **đều là phương tiện nhằm thể hiện Phật chất trong cuộc sống, ta không chạy trốn thế gian mà vẫn ở ngay trong lòng thế gian bụi bặm này, tạo thêm điều kiện cho cái chất Phật này càng ngày càng nhiều thêm ra, vững mạnh thêm ra, luôn có mặt trong từng bước chân, từng hơi thở...thì đó có thể gọi chung chung là con đường đúng.** Đôi khi ta nhầm lẫn ý nghĩa của phương tiện và mục đích nên xem việc ăn chay, tụng kinh làm thước đo sự tu tập của mình.. Ta ăn chay nhiều, tưởng mình tu giỏi hay tụng hết kinh này sang kinh nọ, rồi tự hào đã tu cao, coi thường hoặc đánh giá thấp những bạn khác...đây là một vương mắc, kẹt vào phương tiện.

Liên lạc với các bạn đạo để học hỏi thêm, tôi thường nghe những thắc mắc đại để như sau: „Bụt đã có Tứ diệu đế, Bát chánh đạo, Tứ chánh cần...rồi lại còn Thất giác chi...chung chung là 37 Phẩm Trợ Đạo...sao mà lung tung rắc rối quá...biết đâu mà mò...“ Mới đầu nghe qua. Tôi thấy rất đồng cảm với các bạn đó và cũng thấy hơi lo lo, không biết mình có thông suốt hết các Giáo lý đó không?

Nhưng trong tôi chợt hiện ra hình ảnh rất “đời“ và thấy rất nhẹ nhàng qua cái nhìn này: Ngày nhỏ ở quê, tôi hay đi theo bà Nội đến thầy đông y để Bà hót thuốc đem về nấu trong mấy cái siêu mà uống mỗi khi có bệnh chi đó. Sau khi xem sắc mặt, bắt mạch nơi tay, ấn ấn các chỗ đau của Nội... ông Thầy thuốc nói cái định bệnh của mình, xong ông thông thả đến một giàn tủ sát vách tường có cả trăm cái hộc, mỗi hộc có ghi tên một vị thuốc bắc hay cây cỏ, rỏ chi đó...Ông lấy thứ này một chút, thứ kia một ít, cân lượng chính xác, gói trong tờ giấy sạch, bên ngoài ghi cách nấu như thế nào để Nội theo đó mà dùng. Ông Thầy đã đoán ra bệnh của bà, chọn thuốc để đối trị và căn dặn bà uống cho đúng liều đúng lượng, trong bao lâu để qua cơn bệnh...

À thì ra vậy, chánh pháp của Bụt, theo ngu ý của tôi cũng giống giống như vậy, các giáo lý, phương pháp và công dụng được ông Thầy biết rõ, cất vào từng hộc tủ, rồi khi biết người bệnh cần thuốc gì thì ông bốc cho thuốc đó mà trị. Tâm của chúng ta cũng có bệnh do Tham Sân Si, Bụt trao cho chúng ta nhiều thuốc, nhiều phương pháp nằm rõ ràng đầy đủ trong kinh điển... để mà đối trị, để mà gạn lọc để tìm lại cái Tâm ban đầu, an nhiên tự tại trong cõi đời đầy ô nhiễm này. Văn Tư Tu là vậy, và có đi qua những trải nghiệm đó, ta mới biết làm chủ được Tâm mình, cũng như giữ Tâm mình luôn trong sáng không bợn nhơ, không bị ô nhiễm bệnh hoạn. Chúng sanh muôn bệnh trong vạn cảnh. Bụt có hàng ngàn vị thuốc để trị liệu, giúp chuyển hóa khổ đau. Hiểu biết rõ để tùy cơ chữa trị chứ nếu chê nhiều ít, kẹt vào phương tiện thì không thể đạt đến an nhiên tự tại để tu tập có kết quả tốt được. Nghĩ được như vậy, tôi vững tin, không phải lo học nhiều hay ít nữa, cứ tùy duyên và tinh cần thôi.

Bụt cũng từng nói giáo pháp của Ngài giống như chiếc bè để qua sông. Chiếc bè là một hình ảnh cụ thể để ai ai cũng thấy muốn qua sông thì phải dùng chiếc bè làm phương tiện, chứ sự thật thì làm gì có bè, làm gì có bờ bên này hay bờ bên kia! Tất cả là Ngay bây giờ và Ở đây mà thôi. Ai muốn đạt được giác ngộ giải thoát phiền não thì nương vào chánh pháp của Ngài mà tu tập, bước lên bè để qua sông phiền lụy, chứ không phải ôm chặt chiếc bè rồi ở mãi trên đó!

Các bạn thân mến, tôi thiết nghĩ: Để biết một người nào đó có tu đúng hay không là nhìn vào lối sống và cách cư xử của họ. Người nào còn tánh tham ái bên ngoài nhiều, cái gì cũng muốn vơ vét tích trữ cho mình, ích kỷ, không biết chia sẻ với người khác hoặc gặp cảnh nghịch ý thường hay nổi giận, ghét ganh,

thấy ai hơn mình cái gì, tỏ ra khó chịu, tranh giành ăn thua với người khác, thì người đó tu không đúng, mặc dù đi chùa nhiều, tụng kinh hay. Người nào biết bố thí, làm việc lành, việc phước, cúng dường niềm vui cho mọi người, không bòn sẻn keo kiệt; vui được với niềm vui người khác khi thấy người đó hơn mình, biết khiêm cung lễ độ, nói lời từ ái, không chỉ trích chê bai người khác; biết mở rộng trái tim để hiểu, để yêu thương, tha thứ, khoan dung và độ lượng thì người đó đích thực được xem đi đúng đường trên hành trình của sự Tu Tập.

Còn chúng ta thì sao ? thưa các bạn!.

Hiên trúc, Cuối xuân 2021

Tâm Hải Đức

Kính mời đọc thêm những bài khác của tác giả tại:
<http://www.vietnamvanhien.org/TamHaiDuc.html>

www.vietnamvanhien.net

The banner features a yellow background with a green border at the bottom. On the left is a circular logo with a map of Vietnam and the text 'An Lạc & Tự Chủ'. In the center, the text 'VIỆT NAM VĂN HIẾN' is written in large, bold, brown letters, with the website 'www.vietnamvanhien.info' below it. On the right is a blue square with a white star. At the bottom, a green bar contains the text 'TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 7200 TÁC PHẨM' in white.